

CONCEPT SPORT MIDDELLANGE TERMIJN STRATEGIE CORONA

Versie 3: besproken in CMT Sport 14/1/22

Waar gaat dit document landen:

- **5.1.2e** tbv Klankbordgroep (woensdag 19-01) en via **5.1.2e** aan minister VWS
- **Via ambtenaren VWS dir sport onze input voor Kamerbrief brede strategie COVID-19 middellange en lange termijn (31-01)**
- **En daarmee Bron voor ambtenaren VWS directie sport voor diverse overleggen en annotatie minister**

Inleiding, 14 januari 2022

Het blijft onvoorspelbaar hoe COVID-19 zich gaat ontwikkelen. Het lijkt wel een feit dat COVID-19 de komende jaren onderdeel uitmaken van onze samenleving. Daarmee dient zich de vraag aan hoe dat er uitgaat zien voor de sector sport en bewegen c.q. hoe de sector zich gaat aanpassen aan deze deels ongewisse toekomst. We zullen moeten leren leven met Corona. We maken daarvoor een onderscheid tussen de korte- en middellange termijn enerzijds en de lange termijn anderzijds.

Korte en middellange termijn

Met deze termijn doelen we grofweg op de periode van 2022 en het voorjaar 2023. Voor deze termijn geldt dat met de opgedane ervaring van de afgelopen twee jaar de routekaart sport de leidraad voor vormt. Deze is inhoudelijk geactualiseerd en in lijn gebracht met de vijf scenario's die de Rijksoverheid momenteel hanteert. Hiermee leveren we onze constructieve bijdrage aan de brede strategie discussie die onder leiding van de Rijksoverheid wordt gevoerd.

Lange(re) termijn

Op de lange termijn hebben we echter ook met een heel andere vraag te maken. Namelijk die van het bestaansrecht van sport in het dagelijks leven van mensen. Kernachtig samengevat gaat het daarbij om 365-dagen sport en bewegen en de gezonde Generatie 2040. Preventie- en sportakkoord leren ons al dat een absolute noodzaak is om sport en bewegen drastisch te herzien. In deze fase van de pandemie wordt duidelijk dat iedereen is overtuigd dat sport essentieel is voor een gezond leven. Net als goede zorg en onderwijs, gezond eten en drinken. Dat is een mooi gegeven en goed fundament. Maar beangrijker is hoe sport en bewegen 365 dagen ingepast wordt in de context waarin het beoefend kán worden. En dan is aansluiten op andere sectoren die én essentieel zijn én ook moeten veranderen vermoedelijk de beste weg. Mede in relatie tot het nieuwe Regeerakkoord. We gaan die lange(re) uitdaging van transitie dit voorjaar oppakken en de Rijksoverheid (en de andere sectoren) daar bij betrekken.

Uitwerking korte en middellange termijn

Sport is van essentieel belang. Het hoofddoel blijft om zoveel mogelijk en zo lang mogelijk mensen met plezier te kunnen laten sporten en bewegen. Zodoende wordt fysieke en mentale ontspanning blijvend aangeboden, hetgeen een positief effect heeft op de volksgezondheid (preventie). Sport blijft een onderdeel van de oplossing en we moeten alles in het werk zetten dit zo lang mogelijk veilig te laten plaatsvinden. Het vorige kabinet heeft in de Tweede Kamer een aantal keer het grote belang van sport uitgesproken.

Uitgangspunten

Uiteraard dient er begrip te zijn voor ieder zijn individuele belangen binnen de brede sportsector

waar niet alleen sportbeoefening, maar o.a. ook sportbeleving en sportviering een belangrijk onderdeel van is. Het is echter de gemeenschappelijke doelstelling mensen in beweging te krijgen om daarmee mensen gezond en vitaal te houden of te krijgen. De focus ligt op de breedtesport, want die is het meest beïnvloedbaar (i.t.t. de topsport met een internationale kalender). Welke logische stappen moeten er eventueel genomen worden bij een opleving van het virus. Denk daarbij aan de volgende uitgangspunten:

- Sport en bewegen is essentieel om gezond te blijven of te worden. Door sport, bewegen en sociaal contact kunnen zijn mentaal en fysiek vitaal blijven. Ook in de fase met de zwaarste maatregelen moeten mensen kunnen blijven sporten/bewegen/trainen.
- Duidelijke, logische en eenduidige communicatie. Sport is essentieel voor de gezondheid.
- Gelijke behandeling van binnen- en buitensporten, zonder wetenschappelijke onderbouwing dient met de sportsector als één behandeld te worden. (Geen concurrentie binnen 1 sector)
- Geen overkoepelende generieke maatregelen. Zorg dat maatregelen gericht en effectief zijn, waarbij sportbeoefening de hoogste prioriteit behoeft.
- Stimuleren van veilig gevoel van (binnen)sporten.
- Sport/bewegen toevoegen als basismaatregel aan de bestaande maatregelen. Hiermee toon je ook het belang van sport/bewegen.
- Sportbeoefening blijft zo lang mogelijk open, onder de voorwaarde dat de sector wendbaarder wordt om met het virus om te gaan. Daarbij kunnen verschillende instrumenten in verschillende fases een rol spelen. Die fases moeten we met elkaar vooraf goed hebben gedefinieerd. Daarom en logische route bij stijgend aantal besmettingen of andere indicatoren (zie routekaart, bijlage 1).
- Langere termijn preventie: gebruik de buurtcentra en de fijnmazige sportinfrastructuur voor het voorkomen van een sociaal isolement. Sociaal en sport wordt hierin gecombineerd, daarmee zorgdragend een basis voor mentale en fysieke gezondheid.
- Differentiatie in periodes in het jaar met duidelijke afspraken, eventueel gesteund met steunpakket. (En wat moet je dan doen om open te blijven)
- De toegankelijkheid van (vooral gemeentelijke) accommodaties in de schoolvakanties
- De noodzakelijk aanpassing van (vooral gemeentelijke) accommodaties als wedstrijden en trainingen in de zomermaanden moeten plaatsvinden.
- De bereidheid van gemeenten om (indien echt noodzakelijk) clubs buiten en met bepaalde materialen te laten sporten.
- De (integrale) aandacht in besluitvorming voor kwetsbare groepen die echt niet zonder club kunnen sporten en bewegen (kinderen, ouderen, gehandicapten, chronisch zieken)
-

Scenario's

De voorgestelde routekaart (zie bijlage 1) geeft een goede oplossingsrichting (5 scenario's). Met de notitie dat in het meest zwarte scenario (doorbraak immuniteit) mensen altijd moeten kunnen sporten en bewegen. Afhankelijk van de zwaarte van de maatregelen kan je schakelen tussen de hoeveelheid mensen tegelijkertijd om de hoeveelheid contacten te beperken.

Als de routekaart verbonden wordt aan een aantal signaalwaardes creëer je een voorspelbaarheid in andere onderdelen van sport (horeca, publiek, wedstrijden, evenementen).

Faseringsmodel: Verschillende fases van het virus, verschillende mogelijkheden.

1. Aanpassen organisatie van buitensportcompetities

- We maken hier een nadrukkelijk onderscheid tussen de breedtesport en topsport. Professionele sport is afhankelijk van de internationale wedstrijdkalender en zal extra inspanningen vragen als het om verplaatsingen of andere tijdstippen gaat. Hierover moet eerst internationaal consensus zijn. Amateursport geeft meer vrijheid om zelf de kalender in te delen, maar ook hieraan zijn randvoorwaarden verbonden.
- Hieronder enkele opties voor de breedtesport;
- We denken aan ruimte creëren in de speeldagenkalender, geen vast momenten dat we volledig stoppen maar flexibiliteit (inhaalmomenten creëren) in de speeldagenkalender om corona klappen op te vangen.
 - Bekercompetities later in het seizoen, dus in september direct beginnen met de competitie;
 - Bekercompetities is direct knock-out (geen poulefase);
 - Langer doorspelen in juni;
 - Andere opzet van de (na-) competitie, met meer flexibiliteit (verschilt uiteraard per categorie).
 - Door de weeks en overdag spelen:
 - Samenwerken met bedrijfsleven, scholen en verenigingen
 - Samenwerking onderwijs – bonden (overdag trainen / wedstrijden voor de jeugd en senioren) Amerikaans model invoeren.
 - Meer regionale competities zodat de reizen beperkt zijn
 - Korte competitiereeksen / kleinere poules (om wendbaar te blijven)
 - Speeldagenkalender aanpassen
 - Meer in de zomerperiode, etc.
 - Indien clubs moeten sluiten, wel sportbeoefening door laten gaan (ism verenigingen, BSO's/scholen). Groot deel is dat toch al bestaande contacten. Herfst/wintertijd = schoolvoetbaltijd

2. Competities (binnen)sport

- Als COVID-19 elke winter een paar weken zorgt voor een pauzering, dan kunnen competities daar ook op worden aangepast. Daar kan rekening mee worden gehouden in de wijze waarop competities worden gepland.
- Zo kan bijvoorbeeld eerder in de zomer begonnen en de winterstop langer zijn. Ook kan aan een andere poule-omvang gedacht worden, zodat verstoringen makkelijker op te vangen zijn. De schoolvakanties moeten hierbij wel in ogenschouw worden genomen.
- Richtlijnen voor de hoeveelheid mensen in een binnensportruimte en goede ventilatie kunnen een deel van de oplossing zijn.
- Maatregelen die zorgen voor contactbeperkingen, zonder dat ze invloed hebben op de sportbeoefening of competities zelf:

- 1,5 m afstand buiten de lijnen
- Looplijnen in de sporthal
- Het dragen van mondkapjes buiten sportbeoefening
- Beperkingen publiek

3. Zwemsport

- De zwemsport is, zeker in het grootste deel van het jaar, zeer afhankelijk van specifieke locaties. Dit zijn de zwembaden. Feitelijke uitwijking naar buitenlocaties zijn praktisch niet haalbaar in de maanden september t/m mei.
- De sport (en dat spreken we over waterpolo, wedstrijdzwemmen, synchroonzwemmen en schoonspringen) kunnen op verschillende wijzen zich anders organiseren. Met verschillende gevolgen.
- Over het algemeen geldt dat zomercompetities op gespannen voet staan met zomervakanties. Dat maakt de feitelijke zomervakantieperiode (met vakantiespreiding 8-9 weken) onbruikbaar. Zeker voor prestatiesport. Tenzij we de 'grote vakantie' in het onderwijs ook in de wintermaanden gaan plannen.
- Voor de echte prestatiesport is continuïteit in de training het hele jaar rond essentieel voor de ontwikkeling van talenten. Dit geldt voor iedereen die prestatie nastreeft, dus jongste jeugd, maar ook het eerste team van Lutjebroek. Sluiting van de sportlocaties voor meer dan 2-3 weken of meerdere malen per jaar is funest voor de ontwikkeling van de zwemsporter vanaf 12 jaar (er van uitgaande dat de jongere leeftijden breed motorisch ontwikkelen). Trainen zou dan ook vrijwel het gehele jaar mogelijk moeten zijn

4. Verenigingsleven

- Een cruciaal onderdeel van de vereniging is dat verschillende mensen met verschillende achtergronden elkaar kunnen ontmoeten. Dit zou zo lang mogelijk op een veilige en verantwoorde manier moeten kunnen plaatsvinden;
 - Beperkingen in kantines (1,5 meter / mondkapje / bezettingsgraad) en inzetten op de mogelijkheid naar buiten (terras)
 - Sluiten van binnenruimtes op het sportcomplex
 - QR-code invoeren bij de toegang van ruimtes als dat leidt tot openstellen van sportbeoefening
- Online en offline verbinding realiseren binnen een vereniging. Naast het sportieve element ook een verbindend element in de samenleving.

5. Stadionbezoek, beleving en publiek bij sportwedstrijden

- Het bezoeken van sportwedstrijden moet ook lang mogelijk zijn. Nu zijn we als eerste dichtgegooid, terwijl er nog veel verschillende (tussen)stappen mogelijk zijn bij het ontvangen van publiek in de stadions. Een stadionbezoek is een zittend evenement in de buitenlucht. Fieldlab resultaten en OMT-adviezen hebben gesteld dat dit onder bepaalde voorwaarden veilig kan plaatsvinden. Hieronder zijn er verschillende interventies denkbaar in verschillende fases van het virus.
- Stadionbezoek: verschillende fases

- a. Fase 1: 2G+ (Booster / herstelbewijs of PCR) of standaard iedereen testen bij bezoek aan voetbalwedstrijden in stadions (1G), alleen gevaccineerde en besmetting doorgemaakt.
 - b. Fase 2: 2G alleen gevaccineerde of mensen die besmetting hebben doorgemaakt
 - c. Fase 3: 3G mensen met negatieve test, gevaccineerd of besmetting doorgemaakt zijn welkom
 - d. Fase 4: Geen G
- Stadionbezoek: extra randvoorwaarden
 - Geen uitpubliek
 - Tijdsloten
 - Geen alcohol, geen horeca
 - Percentages terugbrengen van 100 naar 75%, 33% (1,5 meter)
 - Geen staantribunes

6. Evenementen

- Geen onderscheid in maatregelen tussen het kijken van (professionele) sport en andere sectoren (muziek, cultuur en dans en theater). De overheid heeft vier type evenementen gedefinieerd. Hier zou de overheid moeten bij aansluiten bij het nemen van maatregelen; <https://fieldlabevenementen.nl/type-evenementen/>
 - Binnen passief
 - Binnen actief
 - Buiten actief
 - Buiten actief festival

7. Innovatieve ideeën

- In deze periode van 2 maanden samen met verenigingen een sportaanbod op de scholen organiseren zodat binnen het onderwijs de jeugd wel een sport/beweegaanbod houdt (dagelijks aan het begin of einde van de dag), waarmee we de verrijkte schooldag vorm kunnen geven.
- BSO op de verenigingen organiseren zodat er een laagdrempelig sport- en beweegaanbod blijft.
- Met bedrijven en verenigingen en fitness samenwerken om te kijken hoe mensen wel blijven werken aan hun vitaliteit en gezondheid in een lockdown.
- Aanpassen van de buitenruimte zodat ze beweegvriendelijker worden ingericht. Bijvoorbeeld door sport- en spelelementen toe te voegen. Dit kan aansluiten bij urban-sporten zoals freerunnen.

Uitdagingen

- Door de maatregelen en de onzekerheid die het met zich meebrengt is voor het organiseren van de sportbeoefening en de bedrijfsvoering voor verenigingen en sportclubs nog steeds geen stabiele fundering. Een concrete routekaart geeft houvast en zekerheid. De wedstrijd sport heeft een grote motiverende functie voor spelers om te gaan sporten en is de levensader van de meeste sportbonden en sportaccommodaties.

- Er zal innovatief omgegaan moeten worden met het aanbieden van alternatieve sportmogelijkheden als de wedstrijdsport stil komt te liggen. Eventuele steunmaatregelen gekoppeld aan een routekaart zou eveneens zekerheid bieden om de sportinfrastructuur overeind te houden.
- Als deze situatie nog langer gaat duren zijn er straks geen clubs/verenigingen overblijven met alle gevolgen van dien. Veel clubs en verenigingen ervaren nu al leegloop en hebben weinig/ geen nieuwe aanwas. De schade is misschien nu nog niet aantoonbaar, maar in de trainingen zijn de gevolgen goed zichtbaar. Kinderen die psychisch en sociaal een deuk hebben opgelopen. Volwassenen die minder fit en sterk zijn en dus kwetsbaarder.
- Ondanks dat we online van alles verzinnen en allerlei alternatieven aanbieden om te blijven sporten, merken we dat er een groot deel van de doelgroep nu niet komt sporten. Dit is een groot verlies en de gevolgen voor de gezondheid zijn niet te overzien. Daarnaast is er inmiddels een groot tekort aan trainers, juryleden en vrijwilligers die de kostbare infrastructuur dragen (leegloop doordat clubs steeds dichtmoeten en gevolgen van stagneren scholing/opleidingen).

Bijlage 1: Routekaart sport

Welkom in de Sport!	Scenario endemische situatie	Scenario oplevingen waakzaam	Scenario oplevingen zorgelijk	Scenario oplevingen ernstig	Scenario doorbraak immuniteit
Trainen / les	<ul style="list-style-type: none"> Volwaardig trainen. Geen CTB, 1.5m afstand of mondkapjes buiten het sporten. 	<ul style="list-style-type: none"> Volwaardig trainen. Wel CTB, 1.5m afstand of mondkapjes buiten het sporten. 	<ul style="list-style-type: none"> Volwaardig trainen. Wel CTB, 1.5m afstand of mondkapjes buiten het sporten. 	<ul style="list-style-type: none"> Tm 17 geen beperkingen trainen; 18 jaar en ouder xxx aantal pp/m2 / voor trainen geen beperkingen 	<ul style="list-style-type: none"> Buitemport en binnensport trainen in vaste groepen Trainer instructeur instrid de groepen afzonderlijk.
Wedstrijden / competities	<ul style="list-style-type: none"> Volwaardige sportbeoefening toegestaan voor wedstrijden en competities 	<ul style="list-style-type: none"> Volwaardige sportbeoefening toegestaan voor wedstrijden en competities 	<ul style="list-style-type: none"> Volwaardige sportbeoefening toegestaan voor wedstrijden en competities. 	<ul style="list-style-type: none"> Onderlinge wedstrijden, ook binnen clubverband 	<ul style="list-style-type: none"> Onderlinge wedstrijden, ook binnen clubverband
Evenementen / doorstroom activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Doorstroom activiteiten mogelijk iom gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> Doorstroom activiteiten mogelijk iom gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> Doorstroom activiteiten mogelijk iom gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> Doorstroom activiteiten mogelijk iom gemeenten 	<ul style="list-style-type: none"> Niet toegestaan
Opleidingen	<ul style="list-style-type: none"> Fysieke samenkomsten zijn toegestaan 	<ul style="list-style-type: none"> Fysieke samenkomsten zijn toegestaan 	<ul style="list-style-type: none"> fysieke samenkomsten zijn toegestaan 	<ul style="list-style-type: none"> Praktijkgericht onderwijs en opleiding buiten en binnen 	<ul style="list-style-type: none"> Praktijkgericht onderwijs en opleiding buiten en binnen
Publiek amateur wedstrijden	<ul style="list-style-type: none"> Sportlocaties mogen 100 % van de capaciteit gebruiken (ongeplacerd). Geen CTB. 	<ul style="list-style-type: none"> Sportlocaties mogen 100 % van de capaciteit gebruiken (geplacerd). Wel CTB. 	<ul style="list-style-type: none"> Sportlocaties mogen 100 % van de capaciteit op 1,5 meter gebruiken (geplacerd). Wel CTB. 	<ul style="list-style-type: none"> Sportlocaties mogen 100 % van de capaciteit op 1,5 meter afstand gebruiken (geplacerd). Wel CTB. 	<ul style="list-style-type: none"> Niet toegestaan

NB 1. Voor maatregelen met betrekking tot horeca geldt dat sportkantines en horeca op sportgelegenheden gelijk getrokken worden met overige horecagelegenheden.

NB 2. Voor **professionele sportevenementen** (inclusief Eredivisie / Keuken Kampioen Divisie) wordt aangesloten bij de geldende regels / protocollen van de evenementenbranche (cultuur, theater, sport en entertainmentindustrie). Hiervoor zijn vier type evenementen gedefinieerd en voor deze specifieke evenementen gelden bepaalde maatregelen (QR-codes: 3G, 2G, 2G+ en 1G) in bepaalde fasen van het virus.